

סדר מועד | מסכת מגילה כ"א כ"ז | שבט פרשת בא | כ"ט טבת - ו' שבט תשפ"ב (8-2 ינואר 2022)
Seder Moed | Masechet Megillah 21-27 | Shabbat Parashat Bo | 29 Tevet - 6 Shvat (Jan. 2-8)

Daf 21: HONOR OF THE TORAH

דף כ"א: כבוד התורה

The *Gemara* describes Moshe Rabbeinu's forty days and forty nights learning Torah from HaShem. During that entire time, Moshe did not sit down as a sign of respect for the Torah, which is not an ordinary collection of wisdom. A person is obliged to learn Torah with a sense of piety and awe.

Today, we are also accustomed to learning Torah while sitting. However, from the time of Moshe Rabbeinu until the time of Rabban Gamliel the Elder (who lived before the destruction of the Second *Beit HaMikdash*), everyone learned Torah while standing, as a sign of reverence. In later generations, people found it more comfortable to sit for long periods of time while studying, and so *Chazal* permitted them to learn Torah while seated.

הגמרא מספרת, כי כשמשנה רבנו ע"ה למד את התורה הקדושה מפי הקדוש ברוך הוא, הוא היה ארבעים יום וארבעים לילה בשמים! באותו זמן, משנה רבנו ע"ה, עמד ולא ישב, מפני שהתורה אינה חכמה רגילה, וצריך ללמד אותה מתוך יראת שמים וכבוד רב.

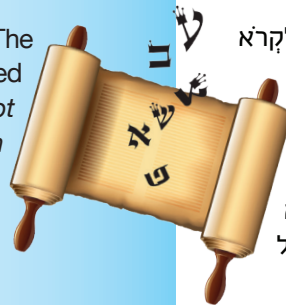
היום אנו לומדים תורה גם בשאנו יושבים. אך היודעים אתם? שמימי של משה רבנו עליו השלום, עד ימי של רבן גמליאל הזקן (שחי מעט לפני חרבן בית שני), כל מי שלמד תורה היה עומד ולא יושב מפני כבוד התורה! איש לא למד תורה כשהוא יושב. אחר כך נחלשו הדורות, אנשים נהיו חלשים יותר, וקשה היה לעמד כל הזמן, או-אז הורו חכמינו זכרונם לברכה, שאפשר לשבת בשעה שלומדים תורה.

Daf 22: HOW MANY PEOPLE SHOULD BE CALLED UP FOR ALIYOT TO THE TORAH?

דף כ"ב: כמה אנשים עולים לתורה?

The Torah is read every Monday and Thursday, as well as on Shabbat, fast days, *Chanukah*, *Purim*, *Rosh Chodesh*, *Chol HaMo'ed*, *Yom Tov*, and *Yom Kippur*. When the Torah is read, people are called up for *aliyot* to recite the Torah blessings.

How many people need to be called up to bless the Torah? The *Gemara* states that a minimum of three people must be called during a public Torah reading. As such, there are three *aliyot* on Mondays, Thursdays and on fast days. However, on *Rosh Chodesh* and *Chol HaMo'ed*, four people are called up. On *Yom Tov*, five people are called up. On *Yom Kippur*, six people are called up. On Shabbat, seven people receive aliyot. A minimum of three verses must be read for each *aliyah*.

בכל יום שני וחמשי בשבוע קוראים בתורה, גם בשבת קדש, בתעניות, בחנוכה, בפורים בראש חודש, בחל המועד, בימים טובים וביום הכפורים. כשקוראים בתורה, מעלים אנשים שיברכו ברפת התורה.

כמה אנשים צריך להעלות? הגמרא אומרת, שיש לקרא לפחות לשלושה אנשים. לכן, ביום שני וחמשי ובתעניות, קוראים לשלושה אנשים. בראש חודש ובחל המועד, קוראים לארבעה אנשים. ביום טוב - לחמשה. ביום הכפורים - לשלושה, ובשבת קדש - לשבעה אנשים. כמה פסוקים צריך לקרא בכל עליה? הגמרא אומרת, שצריך לקרא לכל הפחות לשלושה פסוקים בכל עליה.

The *Chatam Sofer* (Moshe Schreiber, early 19th century European rabbi), finds hints in *Parashat Terumah* to all the days on which Torah should be publicly read. The *pasuk* reads: "And this is the *terumah* (offering) you should take from them, gold, silver, and copper." The letters in the word "ZaHaV" (gold) hint at the 7th day (ז=Shabbat), the 5th day (ה=Thursday) and the 2nd day (ב=Monday). The letters of the word KeSeF (silver), hint at *Yom Kippur* (כ), *Sukkot* (ס) and *Purim/Pesach* (פ). Lastly, the letters of the word NeCHoSheT (copper), hint at *Ner Chanukah* (נ), *Rosh CHodesh* (ח), *Shavuot/Shemini Atzeret/Simchat Torah* (ש), and *Ta'anivot* (ת).

ילדים יקרים! שימו לב לרמז מעגין שאמר בעל "חתם סופר" זכרונו לברכה, שמצא פסוק, בו רמוזים כל הימים שבהם צריך לקרא בתורה. בפרשת תרומה כתוב: וזאת התרומה אשר תקחו מאתם, זהב וכסף ונחשת.

המלה "זהב" רומזת ליום שבת, שהוא היום השביעי - ז', ליום חמישי - ה', וליום שני - ב'. המלה "כסף" רומזת ליום כפור, סכות, פסח/פורים. המלה "נחשת" רומזת לגר חנוכה, ראש חודש, שבועות/שמיני עצרת/שמחת תורה, תעניות.

Daf 23: MITZVOT THAT MUST BE FULFILLED IN THE PRESENCE OF A MINYAN

There are sacred obligations that can only be fulfilled by a *minyan*. **“Barchu et HaShem HaMevorach”**: The *chazan* chants: *“Barchu et HaShem HaMevorach* during *Shacharit* and *Aravit*, only when there is a *minyan*.

Chazarat HaShatz, Kedusha, and Kaddish: Only when there is a *minyan*, the *tzibur* first recites the *Amidah* quietly on their own, after which, the *chazan* repeats the *Amidah* prayer out loud. In addition, both the *Kedusha* and the *Kaddish* are only said in the presence of a *minyan*. Ten people also must be present in order to read Torah and the *Haftarah*.

The *Gemara* say that when three people recite *Birkat HaMazon* together, it constitutes a *zimmun* (invitation to the communal recitation of the blessings) and the leader adds — *“Nevarech she’achalnu mi’Shelo”*, and the three respond — *“Baruch she’achalnu mi’Shelo, u’ve’tuvo chayeenu”*. When ten people recite *Birkat HaMazon* together, *HaShem*’s name is added. The leader invites the others to recite *Birkat HaMazon* by saying — *“Nevarech Elokeinu she’achalnu mi’Shelo”* and the gathered respond — *“Baruch Elokeinu she’achalnu mi’Shelo, u’ve’tuvo chayeenu”*.

דף כ"ג: מצוות שיש לקיים במנין

במאמר זה נלמד על דברים שבקדשה שרק עשרה אנשים יחד יכולים לקיים אותם. “ברכו את ה' המברך”: בתפלת שחרית ובתפלת ערבית אומר החזן “ברכו את ה' המברך”, והצבור עונה “ברוך ה' המברך לעולם ועד”. רק אם יש עשרה אנשים ניתן לומר “ברכו את ה' המברך”.

תזרת הש"ץ, קדשה וקדיש: בשעשרה אנשים מתפללים יחד, תחלה הם מתפללים בלחש את תפלת העמידה ואחר כך החזן חוזר בקול על התפלה. אך זאת הוא עושה רק אם יש עשרה אנשים. גם “קדשה” וקדיש אין אומרים אלא בפני עשרה אנשים וגם כפי לקרא בתורה ולקרא הפטרה בבניא, צריך עשרה אנשים.

הגמרא אומרת, כי אם שלשה אנשים או יותר מזמנים, המזמן אומר “ברוך שאכלנו משלו” והם עונים לו, “ברוך שאכלנו משלו, ובטובו חיינו”. אבל בשעשרה אנשים מזמנים יחד, מוסיפים את שם השם והמזמן אומר “ברוך אלקינו שאכלנו משלו”, והם עונים, “ברוך אלקינו שאכלנו משלו ובטובו חיינו”.

Daf 24: READING THE HAFTARAH AFTER THE TORAH READING

After reading the Torah on Shabbat, holidays and fast days, a selection of verses from the *Nevi'im* (Prophets) is also read. The selection is called the *Haftarah* and is usually related to the content of its paired Torah portion or connected to the date on which that portion is being read. For example, on the Shabbat between *Rosh HaShanah* and *Yom Kippur*, the prophetic portion is a selection from Hoshea that deals with *teshuva* (repentance) — *“Shuva Yisrael ad HaShem Elokecha”* (Return Israel, to HaShem your God). On the Shabbat following *Tisha B'Av*, we read a passage from Isaiah about comfort and consolation in which God consoles the Jewish people after the destruction of the *Beit HaMikdash* — *“Nachamu, nachamu ami, yomar Elokeichem”* (Be comforted, be consoled, My people, said your God).

Why do we read the *Haftarah*? During the time of the Antiochus, the Greeks forbade reading the Torah in synagogues. Forced to comply, the *Chachamim* established the tradition of reading from the *Navi'im* instead. *“Levush”* (Rabbi Mordechai ben Avraham Yoffe – a 16th century *posek* and commentator), explains that the *Chachamim* called the reading *“Haftarah,”* since during that time, reading from the *Nevi'im* *“patra”* (exempted) them from the obligation to read Torah, as it provided a temporary replacement for the Torah. Even after the anti-Torah decree was rescinded, the practice of reading the *Haftarah* remained in place. Ideally, the *Haftarah* should include 21 verses, though some have fewer verses if the selected topic does not have that much text.

דף כ"ד: קריאת הפטרה אחרי קריאת התורה

אחרי שקוראים בתורה בשבתות, בחגים ובתעניות, קוראים פסוקים מן הנביא. בדרך כלל קוראים בבניא פסוקים שקשורים לפרשה או לתאריך שבו נמצאים. למשל, בשבת שביין ראש השנה ליום הכפורים קוראים בבניא הושע, פסוקים העוסקים בענין תשובה, “שובה ישראל עד ה' אלקיך”. בשבת שאחרי תשעה באב קוראים פסוקים מספר ישעיהו, העוסקים בנחמה שמנחם הקב"ה את בני ישראל אחרי הרבן, “נחמו, נחמו, עמי. יאמר אלקיכם”.

הקריאה בבניא מכנה “הפטרה”. מי תקן לקרא הפטרה? בתקופת אנטיכוס הרשע, גזרו היוונים שאסור לקרא בתורה בבית הכנסת. לא נותרה ברירה ויחכמים תקנו שיקראו בבניא, כי היוונים לא אסרו לקרא בבניא. ה“לבוש” (סמן רפ"ד). מסביר, שלכן הקריאה בבניא מכנה “הפטרה”, מפני שבאותה תקופה פטרה אותם הקריאה בבניא מלקרא בתורה, כי היא הייתה במקום קריאת התורה. מאז נותרה תקנת הקריאה בבניא (אבודרהם). הגמרא אומרת, שבדרך כלל אין לקרא פחות מעשרים ואחד פסוקים בבניא.

Daf 25: HOW DOES A PERSON BECOME GOD-FEARING?

דף כ"ה: איך אדם נהיה ירא שמים?

There are certain *mitzvot* that can only be fulfilled once each year. For example, eating *matzah* is a *mitzvah* only on *Pesach*. Other *mitzvot* can be fulfilled once each week, like the *mitzvah* of Shabbat observance. Some *mitzvot* can only be fulfilled during the day and not at night, e.g., the *mitzvah* of *tzitzit* and the *mitzvah* of *tefillin*.

On this *daf*, we learn about several *mitzvot* that are possible to fulfill at any time, all the time, without exception. One of those *mitzvot* is “*Yir’at Shamayim*” (fear or awe of Heaven). What is the *mitzvah* of “*Yir’at Shamayim*”? The *Gemara* says that at the time a person is born, it is predetermined what his or her life will look like and whether or not s/he will live a long life. However, it is not determined whether that individual will possess *Yir’at Shamayim*, as that trait is determined by each individual.

How do people determine whether or not they possess *Yir’at Shamayim*? Individuals must observe and take stock of their own actions. *Chafetz Chayim* (Rabbi Israel Meir Kagan 1838-1933) explained that when the *yetzer hara* (evil inclination) incites and seduces a person to commit an *aveira* (transgression), that person must think: “Indeed, Hashem sees everything I do, and if I commit an *aveira* (transgression), I will be punished.” That manner of thinking would lead an individual to become and remain a *Yar’eh Shamayim*, and through doing so, be spared from violating any prohibitions. The destruction of the *Beit HaMikdash* — “*Nachamu, nachamu ami, yomar Elokeichem*” (Be comforted, be consoled, My people, said your God).

יש מצוות שנוהגות פעם אחת בשנה בלבד, למשל, תקיעת שופר נוהגת רק בראש השנה; אכילת מצה – רק בפסח. יש מצוות הנוהגות פעם בשבוע, למשל, מצות השבת, ויש מצוות הנוהגות רק ביום ולא בלילה, למשל, מצות ציצית ומצות תפילין.

בדף זה לומדים, שיש מצוות שאפשר לקיים אותן כל הזמן, כל רגע, כלי הפסקה. אחת המצוות הללו היא מצות “יראת השם”. מהי מצות “יראת השם”? הגמרא אומרת, שבשעת נולד – קובעים בציד יראו החיים שלו, אם יחיה שנים רבות, אם לא, אבל אין קובעים אם תהיה לו יראת שמים, זה קובע האדם עצמו.

איך הוא קובע? על ידי שהאדם חושב ומתבונן במעשיו. בעל ה”חפץ חיים” זכר צדיק לברכה מסביר (“באור הלכה” סמן א), שבשעה יצר הרע מסית ומפתה את האדם לעשות עברה, יחשב האדם לעצמו: “הרי עבשתי הקב”ה רואה כל מה שאני עושה, ואם אחטא, עוד אקבל על כך ענש”. כך הוא יהיה ירא שמים כל ימיו ויזכה להצלח מן האסורים.

Daf 26: THE TRIBE OF BENJAMIN AND THE HOLY OF HOLIES

דף כ"ו: שבט בנימין וקדש הקודשים

After *B’nai Yisrael* conquered *Eretz Yisrael*, *Yehoshua Bin Nun* parceled out the land to the *shvatim* (tribes). A lottery system was employed to determine which territory would be given to which tribe. The city of Jerusalem was assigned to *Shevet Yehudah*. However, certain sections of the *Beit HaMikdash* were assigned to the neighboring tribe of *Binyamin*.

The *Gemara* relates that the location where the *miz’be’ach* (altar) was constructed belonged to *Shevet Binyamin*, except for a small portion of the *miz’be’ach* was in a *Yehudah’s* territory. *Binyamin* the son of *Yaakov* knew through Divine inspiration that one day his descendants would have most, but not all, of the altar on their territory. He agonized every day questioning why he did not merit having the entire *miz’be’ach* in his region.

Hashem saw that *Binyamin* was extremely upset and promised that *Binyamin* would have the privilege of hosting the *Shechina* (Divine Presence) in his tribal portion. Indeed, the *Kodesh Kodashim* (Holy of Holies) was included in *Binyamin’s* inheritance. The *Kodesh HaKodashim* was home to the *Aron HaBrit* (Ark of the Covenant) and the *kaporet* (ark covering), and that was where the *Shechina* resided.

אחרי שבני ישראל כבשו את ארץ ישראל, חלק יהושע בן נון את הארץ לשבטים, וכל שבט קבל חלק מן הארץ. לפי מה קבעו איזה חלק יקבל כל שבט? לפי גורל! העיר ירושלים עלתה בגורלו של שבט יהודה, אך חלקים משטח בית המקדש עלו בגורל בחלק שבט בנימין.

הגמרא מספרת, שהמקום שבו המזבח היה בנוי, שגד היה לשבט בנימין, חוץ מחלק קטן של המזבח שהיה במקום ששייך לשבט יהודה. בנימין הצדיק ידע ברוח הקודש, שיבא יום ובני ישראל יבנסו לארץ ישראל, והשבט שלו יזכה במקום של המזבח, חוץ מחלק קטן שייצבו בו שבט יהודה, וכל ימי חייו הצטער, מדוע לא זכה בכל המזבח.

ראה הקב”ה שבנימין מצטער כל כך, אמר הקב”ה: בנימין יזכה שהשכינה הקדושה תהיה בחלקו. ובאמת, זכה שבט בנימין וקדש הקדשים נפל בחלקו. בקדש הקדשים נמצאים ארון הברית והכפרת ושם שרתה השכינה.

Daf 27: WHY RABBI ZAKKAI MERITED A LONG LIFE

דף כ"ז: מדוע זכה רבי זכאי לאריכות ימים?

The Gemara tells a wonderful story about Rabbi Zakkai, who was blessed with longevity. Rabbi Zakkai's disciples approached him and asked: "Rabbeinu! By virtue of what qualities did you merit such a long life?" Rabbi Zakkai answered: "I was very meticulous about several significant things. Most importantly, I strictly observed and never neglected the *mitzvah* of sanctifying the Shabbat day by reciting the blessing over wine." This piety went beyond the letter of the law, as it is permissible for a person who lacks wine to recite *Kiddush* over bread.

Rabbi Zakkai continued and told his students that his elderly mother was also extremely conscientious about fulfilling the *mitzvah* of Shabbat *Kiddush*. One Friday, when his mother saw she didn't have enough money to purchase wine for *Kiddush*, she sold the kerchief that was on her head and used the proceeds to buy *Kiddush* wine. Thanks to his mother's meticulous observance of the *mitzvah* of *Kiddush*, she earned the privilege of wealth. When she died, she bequeathed 300 barrels of wine to her son. When Rabbi Zakkai passed away, at a ripe old age, he left behind an inheritance of 3,000 barrels of wine.

הגמרא מספרת מעשה מפלא ברבי זכאי. רבי זכאי זכה לאריכות ימים וחי שנים רבות, והגמרא מספרת שתלמידיו שאלו אותו: "רבנו! מפני איזו זכות זכית להאריך ימים?". ענה רבי זכאי: "כי הקפדתי מאד על שלשה דברים חשובים". אחד הדברים החשובים שהקפיד עליהם הוא, שמעולם לא בטל את מצות הקדוש בשבת קדש והקפיד לקדש על הנין, אפילו שמי שאין לו ניין יכול לקדש על חלה.

הוסיף וספר להם רבי זכאי: גם אמי הישישה הקפידה על כך ביותר. פעם אחת, בערב שבת, ראתה אמי שאין לנו כסף לניין עבור קדוש, והיא מכרה את אחת המטפחות שלה כדי לקנות ניין! בזכות ההקפדה על מצות הקדוש, זכתה האמא לצשירות וכשנפטרה הורישתה לבנה שלש מאות חביות ניין. בשרבי זכאי נפטר בשיבה טובה, הוא הותיר אחריו ירשה של שלשת אלפים חביות ניין.

D'VAR TORAH: PARASHAT BO

דבר תורה: פרשת בא

The beginning of Parashat Bo, mentions the concept of "hachbadat ha-lev" (hardening of the heart), which continually repeats itself several times in other parshiyot. Pharaoh's heavy heart prevents him from hearing or seeing the profound suffering and the destruction that befell his people. Egypt was destroyed, its economy was collapsing, and he insisted upon standing his ground. "The hardening of Pharaoh's heart" also applies today, and it presents itself as stubbornness to continually insist on one holding one opinion, without being willing to hear other ideas. Insistence of holding the same one position can prevent a person from progressing. Sometimes, it can even hurt that person. This is like Pharaoh, whose heart sealed, leading him to refuse to listen to or accept opinions from those around him, which led to the destruction of Egypt.

בתחלת פרשתנו מזכר משג "הכבדת הלב" ההולך וחוזר על עצמו מספר פעמים בפרשות האחרונות. לבו הכבד של פרעה מונע ממנו לשמע ולראות את הסבל הגדול ואת החרבן שעובר על העם שלו. מצרים חרבה, הכלכלה קורסת והוא מתעקש לעמד על שלו. "הכבדת לבו של פרעה" שיכת גם בימינו, והיא מתגלה בעקשנות לעמד כל הזמן בדעה אחת מבלי להיות מוכן להפתח ולשמע דעות נוספות. ההנצלות לעמד כל הזמן באותה דעה יכולה למנע מהאדם להתקדם ולעתים אף לפגוע בו, בדומה לפרעה שלבו ננעל ולא הסכים לשמע ולקבל מסובביו, ובכך הביא לחרבנה של מצרים.